Przedmiot: Narzędzia do automatyzacji budowy oprogramowania

Lab 1: Podstawy Git/GitHub

1. Wprowadzenie do systemów kontroli wersji

Czym jest kontrola wersji?

System kontroli wersji (VCS - Version Control System) to narzędzie, które śledzi zmiany w plikach w czasie, umożliwiając powrót do wcześniejszych wersji, porównywanie zmian i współpracę wielu osób nad tym samym projektem.

Rodzaje systemów kontroli wersji:

1. Lokalne systemy kontroli wersji

- Przechowują zmiany w lokalnej bazie danych
- Przykład: RCS (Revision Control System)
- Ograniczenia: brak współpracy, ryzyko utraty danych

2. Scentralizowane systemy kontroli wersji (CVCS)

- Przechowują historię zmian na centralnym serwerze
- Przykłady: SVN (Subversion), CVS
- Zalety: kontrola dostępu, łatwiejsze zarządzanie
- Wady: pojedynczy punkt awarii, problemy z łącznością

3. Rozproszone systemy kontroli wersji (DVCS)

- Każdy użytkownik posiada pełną kopię repozytorium
- Przykłady: Git, Mercurial
- Zalety: praca offline, brak pojedynczego punktu awarii, szybkość

Dlaczego Git?

- Stworzony przez Linusa Torvaldsa (twórcę Linuxa) w 2005 roku
- Niezwykle szybki i wydajny
- Rozproszony model pracy
- Wsparcie dla nieliniowego rozwoju (gałęzie)
- Integralność danych (wykorzystanie funkcji skrótu SHA-1)
- Powszechne użycie w branży IT
- Darmowy i open-source

GitHub i inne platformy

- GitHub platforma hostingowa dla repozytoriów Git, obecnie należąca do Microsoft
- GitLab alternatywa dla GitHub z dodatkowymi funkcjami CI/CD
- Bitbucket platforma od Atlassian, zintegrowana z innymi produktami firmy

```
2. Podstawowe komendy Git
Instalacja i konfiguracja Git
Instalacja:
Windows:
      Pobierz instalator z git-scm.com i zainstaluj
Linux (Ubuntu/Debian):
      sudo apt update
      sudo apt install git
macOS:
      brew install git
lub zainstaluj Xcode Command Line Tools:
      xcode-select --install
Podstawowa konfiguracja:
# Ustawienie nazwy użytkownika
git config --global user.name "Twoje Imię i Nazwisko"
# Ustawienie adresu email
git config --global user.email "twoj.email@example.com"
# Sprawdzenie konfiguracji
git config --list
Tworzenie repozytorium
# Inicjalizacja nowego repozytorium
git init
# Klonowanie istniejącego repozytorium
git clone https://github.com/użytkownik/repozytorium.git
Podstawowy workflow
# Sprawdzenie statusu repozytorium
git status
# Dodanie plików do poczekalni (staging area)
git add nazwa_pliku  # Dodanie pojedynczego pliku
git add .  # Dodanie wszystkich zmienionych plików
git add * tyt  # Dodanie wszystkich plików tyt
                               # Dodanie wszystkich plików .txt
git add *.txt
# Zatwierdzenie zmian (commit)
git commit -m "Opis wprowadzonych zmian"
```

```
# Commit z pominięciem git add (tylko dla śledzonych plików)
git commit -am "Opis zmian"
Przeglądanie historii
# Podstawowe wyświetlenie historii
git log
# Historia w jednej linii
git log --oneline
# Historia z graficzną reprezentacją
git log --graph --oneline --all
# Historia ze zmianami dla konkretnego pliku
git log -p nazwa_pliku
Synchronizacja z repozytorium zdalnym
# Dodanie zdalnego repozytorium
git remote add origin https://github.com/użytkownik/repozytorium.git
# Wyświetlenie zdalnych repozytoriów
git remote -v
# Pobieranie zmian z repozytorium zdalnego
git fetch origin
# Pobieranie i łączenie zmian (fetch + merge)
git pull origin main
# Wysyłanie zmian do repozytorium zdalnego
git push origin main
Cofanie zmian
# Cofnięcie zmian w pliku roboczym (uwaga: bezpowrotne!)
git checkout -- nazwa_pliku
# Cofnięcie plików z poczekalni
git reset HEAD nazwa_pliku
# Modyfikacja ostatniego commita
git commit --amend -m "Nowy opis commita"
# Cofnięcie ostatniego commita (zachowuje zmiany w katalogu roboczym)
git reset HEAD~1
# Cofniecie ostatniego commita (usuniecie zmian)
git reset --hard HEAD~1
```

3. Tworzenie i zarządzanie repozytorium na GitHub

Tworzenie konta na GitHub

- 1. Przejdź do github.com
- 2. Kliknij "Sign up" i postępuj zgodnie z instrukcjami
- 3. Wybierz darmowy plan dla konta indywidualnego
- 4. Zweryfikuj adres email

Tworzenie nowego repozytorium na GitHub

- 1. Kliknij przycisk "+" w prawym górnym rogu, a następnie "New repository"
- 2. Podaj nazwę repozytorium
- 3. Dodaj opcjonalny opis
- 4. Wybierz widoczność (publiczne/prywatne)
- 5. Opcjonalnie zaznacz "Initialize this repository with a README"
- 6. Kliknij "Create repository"

Połączenie lokalnego repozytorium z GitHub

```
# Jeśli utworzyłeś nowe repozytorium lokalnie
git remote add origin https://github.com/użytkownik/repozytorium.git
git branch -M main # Zmiana nazwy brancha na 'main' (jeśli potrzebne)
git push -u origin main
```

```
# Jeśli klonujesz istniejące repozytorium
git clone https://github.com/użytkownik/repozytorium.git
cd repozytorium
```

Uwierzytelnianie na GitHub

Poprzez HTTPS (z zapisem poświadczeń):

```
# Zapisanie poświadczeń (credentials)
git config --global credential.helper store
# lub w pamięci podręcznej na określony czas (np. 1 godzina)
git config --global credential.helper 'cache --timeout=3600'
```

Poprzez SSH:

1. Generowanie klucza SSH:

```
ssh-keygen -t ed25519 -C "twoj.email@example.com"
```

2. Dodanie klucza SSH do agenta SSH:

```
eval "$(ssh-agent -s)"
ssh-add ~/.ssh/id_ed25519
```

3. Dodanie klucza publicznego do GitHub:

- Skopiuj zawartość pliku ~/.ssh/id_ed25519.pub
- Przejdź do GitHub -> Settings -> SSH and GPG keys -> New SSH key
- Wklej klucz i dodaj
- 4. Testowanie połączenia:

ssh -T git@github.com

GitHub Web Interface - podstawowe funkcje

- Przeglądanie kodu (Code)
- Issues zgłaszanie i śledzenie problemów
- Pull requests proponowanie i recenzowanie zmian
- Actions automatyzacja zadań (CI/CD)
- Projects zarządzanie projektami
- Wiki dokumentacja projektu
- Insights statystyki i analityka

4. Dobre praktyki tworzenia README i dokumentacji

README.md - wizytówka projektu

README to pierwszy dokument, który zobaczy osoba odwiedzająca Twoje repozytorium. Powinien zawierać:

1. Nazwa i krótki opis projektu

```
# Nazwa Projektu
Krótki opis czym jest projekt i do czego służy.
```

2. Spis treści (dla dłuższych README)

```
## Spis treści
```

- [Instalacja](#instalacja)
- [Użycie](#użycie)
- [Dokumentacja](#dokumentacja)
- [Licencja](#licencja)

3. Instrukcje instalacji

```
## Instalacja
```bash
npm install moj-projekt
lub
pip install moj-projekt
```
```

4. Przykłady użycia

```
## Użycie
```python
import moj_modul
```

```
wynik = moj_modul.funkcja('argument')
print(wynik)
, , ,
 5. Dokumentacja lub link do dokumentacji
 6. Informacje o licencji
 7. Informacje o współtworzeniu (Contributing)
 8. Badge'e (opcjonalnie) - wskaźniki statusu build, pokrycia testami, itp.
![Build Status](https://travis-ci.org/użytkownik/repozytorium.svg?branch=main)
![Coverage](https://codecov.io/gh/użytkownik/repozytorium/branch/main/graph/badge.svg)
Przykładowy szablon README.md
Nazwa Projektu
Krótki opis projektu i jego funkcjonalności.
![Przykładowy screenshot](sciezka/do/screenshot.png)
Funkcjonalności
- Funkcjonalność 1
- Funkcjonalność 2
- Funkcjonalność 3
Instalacja
```bash
# Klonowanie repozytorium
git clone https://github.com/użytkownik/repozytorium.git
# Przejście do katalogu projektu
cd repozytorium
# Instalacja zależności
npm install
## Użvcie
```javascript
const modul = require('moj-modul');
modul.funkcja('argument');
. . .
Dokumentacja
Pełna dokumentacja dostępna jest [tutaj](https://example.com).
Licencja
Ten projekt jest licencjonowany pod [licencja MIT](
https://pl.wikipedia.org/wiki/Licencja_MIT).
Autorzy
- Twoje Imię - [GitHub](https://github.com/twoj-login)
```

## Podziękowania

- Podziękowania dla osób lub organizacji, które pomogły

### Inne ważne pliki dokumentacyjne

- 1. \*\*LICENSE\*\* plik zawierający pełną treść licencji
- 2. \*\*CONTRIBUTING.md\*\* wytyczne dla osób chcących współtworzyć projekt
- 3. \*\*CHANGELOG.md\*\* historia zmian w projekcie
- 4. \*\*CODE\_OF\_CONDUCT.md\*\* zasady zachowania dla społeczności projektu
- 5. \*\*.github/ISSUE\_TEMPLATE/\*\* szablony dla zgłaszanych problemów
- 6. \*\*.github/PULL\_REQUEST\_TEMPLATE.md\*\* szablon dla pull requestów

### 5. Ćwiczenia praktyczne

# Ćwiczenie 1: Utworzenie i konfiguracja repozytorium Git

- 1. Utwórz katalog na swój projekt: mkdir moj-projekt
- 2. Przejdź do tego katalogu: cd moj-projekt
- 3. Zainicjalizuj repozytorium Git: git init
- 4. Skonfiguruj swojego użytkownika Git:

```
git config user.name "Twoje Imię i Nazwisko" git config user.email "twoj.email@example.com"
```

5. Sprawdź status repozytorium: git status

#### **Ćwiczenie 2: Pierwszy commit**

1. Utwórz plik README.md w swoim repozytorium:

```
echo "# Mój Projekt" > README.md
```

- 2. Dodaj kilka linijek tekstu do README.md za pomocą edytora
- 3. Sprawdź status zmian: git status
- 4. Dodaj plik do poczekalni: git add README.md
- 5. Zatwierdź zmiany: git commit -m "Dodano podstawowy README"
- 6. Sprawdź historię commitów: git log

# Ćwiczenie 3: Łączenie z GitHub

- 1. Utwórz nowe repozytorium na GitHub (bez inicjalizacji README)
- 2. Połącz lokalne repozytorium z GitHub:

```
git remote add origin https://github.com/twoj-login/moj-
projekt.git
```

3. Wypchnij zmiany do zdalnego repozytorium:

```
git push -u origin main
```

4. Odśwież stronę GitHub i sprawdź, czy Twoje zmiany są widoczne

# Ćwiczenie 4: Wprowadzanie i zapisywanie zmian

1. Utwórz nowy plik w repozytorium, np. index.html:

- 2. Sprawdź status zmian: git status
- 3. Dodaj nowy plik do poczekalni: git add index.html
- 4. Zatwierdź zmiany: git commit -m "Dodano stronę startową"
- 5. Wypchnij zmiany do GitHub: git push

#### **Ćwiczenie 5: Praca z README**

- 1. Zmodyfikuj plik README.md, dodając pełny szablon z sekcjami:
  - Opis projektu
  - Instalacja
  - Użycie
  - Licencja
- 2. Dodaj znaczniki Markdown do formatowania tekstu
- 3. Zatwierdź i wypchnij zmiany do GitHub
- 4. Sprawdź, jak wygląda sformatowany README.md na GitHub

#### **Ćwiczenie 6: Cofanie zmian**

- 1. Wprowadź niepożądaną zmianę w pliku index.html
- 2. Sprawdź status: git status
- 3. Cofnij zmianę (jeśli nie została dodana do poczekalni):

```
git checkout -- index.html
```

4. Alternatywnie, jeśli zmiana została dodana do poczekalni:

```
git reset HEAD index.html
git checkout -- index.html
```

5. Sprawdź status po cofnięciu zmian: git status

#### Zadania do samodzielnego wykonania

#### Zadanie 1: Utworzenie projektu w wybranej technologii

Utwórz nowe repozytorium dla projektu w wybranej przez siebie technologii (Python, JavaScript, Java, itp.). Zainicjalizuj projekt, dodaj podstawowe pliki struktur katalogów i wypchnij zmiany na GitHub.

#### Zadanie 2: Rozbudowa README

Stwórz kompleksowy plik README.md dla swojego projektu, zawierający wszystkie istotne sekcje. Wykorzystaj różne elementy składni Markdown.

### Zadanie 3: Śledzenie i ignorowanie plików

- 1. Utwórz plik .gitignore odpowiedni dla Twojej technologii
- 2. Dodaj do niego wzorce plików, które nie powinny być śledzone (np. pliki tymczasowe, katalogi z zależnościami)
- 3. Sprawdź, czy Git prawidłowo ignoruje określone pliki

#### Zadanie 4: Historia zmian

Dokonaj serii zmian w swoim projekcie, wykonując commit po każdej istotnej zmianie. Przejrzyj historię commitów za pomocą różnych wariantów komendy git log.

### Zadanie 5: Dodatkowe pliki dokumentacji

Dodaj do swojego repozytorium co najmniej jeden dodatkowy plik dokumentacji (np. CONTRIBUTING.md lub LICENSE).

### Bibliografia i dodatkowe materiały

- 1. Oficjalna dokumentacja Git: git-scm.com/doc
- 2. Oficjalna książka Pro Git: git-scm.com/book/pl/v2
- 3. GitHub Docs: docs.github.com/en
- 4. GitHub Learning Lab: github.com/apps/github-learning-lab
- 5. Interaktywny kurs Git: <u>learngitbranching.js.org</u>
- 6. Cheat sheet Markdown: github.com/adam-p/markdown-here/wiki/Markdown-Cheatsheet